

TEHNIKA

ÜLIKOOLOL

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht

19 (1456)

22. november 1996

Hind 1 kr

Saksamaalt: Eesti energeetikaüliõpilane Priit Tiit parima välismaise üliõpilase preemia laureaat!

18. novembril sai Eesti üliõpilane Priit Tiit Saksamaal Gelsenkirchenis 1996. aasta Saksamaa Akadeemilise Vahetusteenistuse preemia parimale välismaisele üliõpilasele. Härra Tiit (eriala soojusenergeetika) preemia suurus on 1000 DM ja ta saab selle oma magistritöö eest, mille teema on "Kombielektriijaamad". Nimetatud töö valmistati ette Gelsenkirchenis ja see on osa Tallinna Tehnikaülikooli ja Gelsenkircheni Kõrgkooli vahelisest koostööprojektist. Preemia üleandmisele Gelsenkirchenis on teiste hulgas kutsutud ka Tallinna Tehnikaülikooli rektor prof Olav Aarna. Priit Tiit on lõpetanud Võru 1. Keskkooli.

Saksa professor Jochen Lehmann

13.-17. novembrini viibis Tehnikaülikoolis külalisena Stralsundi Rakenduskõrgkooli prorektor prof **Jochen Lehmann**, kes vastutab oma kõrgkooli teadus- ja arendustegevuse eest. Visiidi üheks eesmärgiks oli allkirjastada kahe kõrgkooli vaheline koostööleping, mis toimus 15. novembril pidulikult rektoraadi koosolekul.

Esimene kontakt Stralsundi Rakenduskõrgkooli ja TTÜ vahel toimus juba k.a. aprillikuus, tänu Mecklenburg Vorpommeri Infobüroo vahendusele. Sellel korral arutati võimalikku koostööd, eriti just majandusteaduste vallas.

Professorid **Reithmeier** ja **Rothlauf** tutvustasid oma uut õppekava "*Baltic Management Studies*", mille üks tähtis osa on ka ühe semestri jooksul õppepraktika läbiviimine mõnes välisriigis. Üliõpilaste vastastikune vahetus olekski üks osa meie tulevases koostööst. Allkirjutatud koostööleping ei hõlma ainult majandusvaldkonda, vaid on aluseks ka informaatika, elektrotehnika ja mehaanika alal tehtavale koostööle.

14.-16. novembril toimus Stralsundis 2. Rahvusvaheline Läänemerefoorum, kuhu oli kutsutud TTÜ majandusprofessor **Maksim Saat**, kes pidas seal ka ettekande.

Anu Johannes

välissuhete talitus

TTÜ valitsuses

12. novembril

Võeti vastu otsus, et õppe- ja teadusosakonnal tuleb välja töötada üleülikooliline õppekohtade loomise, täitmise, vabustamise ja arvestamise kord. Õppekohtade arvestamise põhimõtted kinnitati.

Veel kord täpsustati registreerimistasu määra riigieelarveväliselt õppivatele välismaalastele, kes ei ela alaliselt Eestis. Selleks registreerimistasu määraks käesoleva õppeaasta kevadsemestril kehtestati kraadieõppes ja bakalaureuseõppes - 9000 krooni.

Kinnitati riigieelarveväliselt rahaliste vahendite jaotus akadeemiliste struktuuriüksuste vahel 1996. a sügissemestriks. Raha on laekunud tasemeõppe teenuste eest ja vabaõppuriteelt.

Kuulati taotlusi eraldistele TTÜ valitsuse reservist. Valitsuse reservi jääb 17. detsembri seisuga kantakse jõuluraha fondi.

Viienda päevakorrapunktina kuulati kantsleri informatsiooni koondeelarve kümne kuu täitmise kohta. Struktuuriüksuste juhtidele tehti ülesandeks korrigeerida struktuuriüksuste koondeelarveid vastavalt täiendavatele tuludele ja tegelikult tehtud kulutustele kuluartiklite järgi ning hiljemalt 26. novembriks esitada need ökonoomikaosakonnale.

Kinnitati uuendatud teadustegevuse aastaruande vorm ja sellekohane juhend. Teadustegevuse aruandeid oodatakse hiljemalt 20. detsembriks teadustalitusele.

Energeetikateaduskonna ettepanekul küideti heaks professor Hans Roland Wõrgu 100. sünniaastapäevale pühendatud mälestusaktuse ja publikatsioonide väljapaneku korraldamine 29. novembril 1996.

TTÜ nõukogus

19. novembril

Esimese päevakorrapunktina arutati diplomioõppesse vastuvõtu avamist järgmisest õppeaastast. Otsustati, et 1997. aastal toimub vastuvõtt diplomioõppesse kolmel erialal: andmetöötlus, juhiabi ja mäetehnika. Diplomioõppe käivitamiseks on vajalik vastavate õppekavade koostamine ja veel selle aasta lõpuks nende kinnitamine nõukogus. Õppekavade koostamiseks moodustatakse projektigrupid.

Teisena toimus pikk ja põhjalik arutelu 1997. aasta vastuvõtteeskirja ümber.

Mõned uudised põhimõtted. Põhjaliku vaidluse tulemusena otsustati, et vastuvõtt toimub õppesuuniti, välja arvatud majandusvaldkond ja tehnilise füüsika valdkond, kus jääb valdkonnast vastuvõtt.

Uudne on sel aastal ka see, et kolmest sisseastumiseksamist kaks - emakeel ja võõrkeel (inglise või saksa) sooritatakse gümnaasiumi juures riigieksamina. Tähelepanu tuleks juhtida sellele, et ka need isikud, kes on keskhariduse saanud varasematel aastatel, peavad sooritama need kaks eksamit vabalt valitud gümnaasiumi juures. Matemaatika eksam on ülikoolis juures.

Uudne on ka registreerimistasu 50 krooni kehtestamine, mille tasub sisseastuja dokumentide esitamisel.

Dokumente hakatakse vastu võtma 25. juunil ja sisseastumiseksamid algavad 14. juulil. Kõigest täpsemalt aga saab lugeda vastuvõtteeskirjast selle trükist ilmunise järel.

Kolmas päevakorrapunkt oli praegu kehtiva palgamaatriksi muutmine ja palgafondi kasutamine. Lähtuvalt riigi 1996. aasta liisaeelarvest ja tänu ametiühingutele, kes võitlesid välja palgatõusu, tõstetakse TTÜ-s alates 1. novembrist töötajate põhipalka 15%. Kuna senine palgamaatriks on kinnitatud nõukogu otsusega, siis ka uuendatud maatriks tuli nõukogus kinnitada. Palgamaatriks saadetakse koos nõukogu otsusega struktuuriüksustele.

Palgafondiga seonduvalt juhtis kantsler Jüri Tanner tähelepanu sellele, et struktuuriüksuste juhtidel tuleb 16. detsembriks vormistada kõik väljamaksed 1996. aasta palgafondist. Riigieelarveliste vahendite palgafondi jäägid 17. detsembri seisuga suunatakse jõuluraha fondi ja jagatakse töötajate vahel võrdses summas jõulurahana.

Neljanda päevakorrapunktina informeeris kantsler Jüri Tanner ka nõukogu liikmeid koondeelarve kümne kuu täitmisest. Sellekohane Valitsuse otsus on juba teatavaks tehtud.

Viivi Russ

Ülikooli nõukogu ja valitsuse sekretär

Stockholmi rahvusvahelisel messil

17.-18. novembril 1996. a toimus Stockholmi Maailmakaubanduskeskuses rahvusvaheline mess "Study Abroad Days."

Osavõtjateks olid enam kui 50 organisatsiooni esindajad Uus-Meremaalt, Austraaliast, Kanadast ja paljudest Euroopa riikidest. Nimetagem Briti Nõukogu, Rootsi-Jaapani Infokeskust, Ameerika Ülikoolide Keskust Euroopas, Rootsi EÜ esindust Stockholmis, Rahvusvahelisi MBA keskusi ja muidugi ülikoole.

Baltimaad olid esindatud järgmiselt:

Tallinna Tehnikaülikool, Riia Ülikool, Kaunase Tehnikaülikool, Vilniuse Ülikool ja Kaliningradi Ülikool.

Baltimaadele andis võimaluse esinemiseks nende finantseerimisega Rootsi Instituut ja partnerülikool.

Tallinna Tehnikaülikooli puhul oli selleks Stockholmi Kuninglik Tehnikaülikool, kes

sellega tunnustas meie teadustehnilist koostööd ja ühisprogrammide efektiivsust. Messil oli palju kasulikku mõlemale poolele infovahetuse osas ja kontaktide loomisel.

19. novembril toimus Rootsi Instituudis seminar eesmärgiga selgitada välja võimalused ja vajadused edasiseks koostööks. Käsitleti ka järgmisel aastal võimalust osaleda samalaadisel messil Tehnikaülikooli eestvedamisel Eesti kõrgkoolide ja haridussüsteemi tutvustamiseks.

Külalistajateks olid Rootsi haridusorganisatsioonide esindajad, ülikoolide ja teadusasutuste töötajad, kraadioõppe üliõpilased, Rootsis viibivad ja õppivad välismaalased, õppejõud, tööturu ja sotsiaalasutuste esindajad, Jaapani ja Ameerika Ühendriikide ülikoolide ja haridusasutuste eksperdid, kes tundsid huvi Eesti kõrgkoolide ja haridussüsteemi võimaluste kohta.

Tehnikaülikooli teabetalitus valmistas ette materjalid huvilistele nii Tallinna Tehnikaülikooli kui ka Eesti haridussüsteemi kohta.

Kohalviibinud Balti ülikoolide esindajad töötasid messi kahel päeval ka ühise koostööprojekti suundade planeerimisega "Baltic-Nordic-EU Competence Centre related to International Cooperation, Councelling and Resource Developing." kaasates ka Kuningliku Tehnikaülikooli spetsialiste, Rootsi EÜ keskuse esindajaid ja Kopenhaageni Tehnikaülikooli eksperte.

Eesti ülikoolide huvi korral palume pöörduda informatsiooni saamiseks TTÜ välissuhete talitusse, tel. 6203502 või teabetalitusse 6203505 enne 20.detsembrit.

Madli Ganihhina

Välissuhete talituse juhataja

Õiend

Meie ajalehe eelmises numbris (nr 18, 8. nov) ilmus kaks ülevaadet ülikooli lähema aja palgapoliitikast. Alakirjutanu tekstis lk 4 "Et hundid oleksid söönud ja lambad terved ehk infotund palgapoliitikast" oli kahjuks paar põhimõttelist viga. Ülikooli kantsler JÜRI TANNER, keda nimetatud ülevaates tsiteerisin, võttis toimetusega ühendust ja selgitas järgmist.

"Kui lehes on kirjas, et õppetegevuse summad kujunevad erinevate allikate kooslaekumise tulemusena riigilt, Teadusfondilt, ametiühingutelt ning rektorite nõukogult, siis on see loomulikult vale. Ametiühingutel ja Rektorite Nõukogul raha eraldada ei ole. Õppetegevuse summad tulevad otse riigielarvest, teadusraha Teadusfondi kaudu. Ametiühingute ja Rektorite Nõukoguga oli saavutatud vaid põhimõtteline kokkulepe nende summade kasutamise ja jaotumise kohta.

Minu väide ei puudutanud mitte palgaeeskirja, vaid 1996. aastal täiendavaks palgatõusuks riigielarvest ettenähtud summade kasutamist. Ja

selles osas on tõepoolest Teadusfond, ametiühingud ja Haridusministeerium kokku leppinud, et neid summasid võib vaadelda ühtse tervikuna. Aruandlus peab muidugi olema lahus. Kokkulepe Rektorite Nõukoguga vaid kinnitab eelõeldut. Niisiis - jutt ei käi mitte erinevate summade kooslaekumisest, vaid kokkulepetest!

Palk on teatavasti üks kulukirje õppetegevuse ja teadustegevuse eelarves.

Näiteks Tartu Ülikooli ametiühing nõudis, et Teadusfondi raha läheks teadurite palgatõusuks. See tähendab, et teadurite palk oleks tõusnud, ütleme, viiekordseks, ja õppejõududel mõne protsendi võrra. Kokkulepe eelpool nimetatud instantside vahel lubab siiski mõlemad summad n-ö ühte patta panna ja jagada neid koos, sest nii nagu õppejõud tegelevad teadusega, osalevad ka teadurid õppetegevuses. Aruanne oleks ikka lahus.

Teine täpsustus. Lehes teie kirjutate: "Kui käesolevaks aastaks oli ametiühingute nõudmisena ette nähtud palgatõus 30 protsenti, siis see on alates 1. novembrist ka teostunud. Just sellest kuupäevast on töötasu tõusnud (lisaks kevadisele 13 protsendile) veel vähemalt 15 protsenti."

Ei ole nii. Kõigepealt, 5. novembril, kui toimus kõnealune infotund, võisin ma kõnelda tõenäolisest palgatõusust 15 protsenti alates 1. novembrist, sest haridusminister polnud siis vastavale käskkirjale veel alla kirjutanud. Samuti pole õige rääkida kevadisest 13 protsendisest palgakasvust, vaid meie ülikooli töötajate palk tõusis ka siis keskmiselt 15 protsenti ja mõnedel töötajatev gruppidel (madalalpalgalised) isegi tublisti rohkem.

Siit ei saa loomulikult järeldada, et 1. novembrist palk ei tõusnud. Täna seega (20. november - Toim) võin kinnitada, et vajalikud paberid on alla kirjutatud -- kuna eelpool mainitud instantside kokkuleppe järgi pidi palk ülejäänud osas tõusma hiljemalt 20. novembrist -, ja et meie tehnikaülikoolis tegime omad arvutused ja leidsime, et võime oma töötajate palka tõsta kolm nädalat varem, s.o 1. novembrist."

Allakirjutanu vabandab asjasthuvitatute ees. Lõpp hea, kõik hea!

Urmi Reinde

toimetaja

Algab mälumänguturniir

20. novembril toimus peahoone ühes auditooriumis mälumäng, mis kujutas endast pikema mälumänguturniiri avalööki. See on võimalus võistluslikus õhkkonnas mõõta oma vaimujõudu ning silmaringi laiust. Võistkond koosneb kahest inimesest. Auhindadega toetavad kirjastused Eesti Raamat ja Inreko Press. Saadaval on Sportitähed ja Ärielu aastatellimused.

Mälumänguturniiri korraldavad Progressiivsed Pead koos Üliõpilasvalitsusega.
Kontakttelefon 620 36 20.

MISS TEHNIKAÜLIKOOL'97

VALIMINE!

Neljapäeval, 28. novembril kell 7 õhtul Mustpeade majas vanalinnas Pikal tänaval valitakse MISS TTÜ 97.

Õhtut juhib EMIL RUTIKU.

Tantsuks mängivad MODERN FOX ja BOB JUNKROTTS.

Kohal on EGON NUTER, FLAMENCO, STEP-TANTSIJAD, MUSTKUNSTNIK ja ...

Spetsiaalselt naistele KURT KELLERMANNI MOESHOW.

Publikule hulgaliselt hinnalisi auhindu.

Kutsed eelmüügist 35, kohapealt 45 krooni.

Kutsed saadaval BESTist, Üliõpilaskonna poest ja AIESECist.

Õnnitleme!

Tema tegemised

Käesoleva aasta 28. novembril saab 60 aastaseks Tallinna Tehnikaülikooli elektroenergeetika instituudi direktor, professor **Mati Valdma**. See on etapp, mil tehakse tagasivaateid ja kokkuvõteteid ning otsitakse vastust küsimusele - mis mees on juubilar ja millega on tegelema ja tegeleb?

Mati on töömees

Pärast Tallinna Tehnikaülikooli lõpetamist 1960. aastal jätkas ta samas õpinguid aspirantuuris ja 1976. aastal sai kandidaadikraadi Moskva Energeetika Instituudist. Seal kaitses ta ka doktori-kraadi. Tõsi küll, see võttis väheke rohkem aega - aasta number oli siis 1988. Vahepeal jõudis ta end täiendada Budapesti ja Helsingi Tehnikaülikoolides.

Mati on pedagoog

1960. aastal vahetas ta TTÜ üliõpilase staatuse paariks aastaks teaduri staatuse

Mati Valdma

vastu ja juba 1962. aastal oli ta TTÜ õppejõud. Ta on käinud läbi kõik õppejõu ametid assistendist professorini. Ta on õpetanud 8 õppeainet, millest peamised on olnud energiasüsteemide talituse optimeerimine, energokübereetika alused ja rakendusliküsteemiteooria. Lisaks on tema juhendamisel valminud 7 kandidaadi väitekirja ja lugematu hulk diplomitöid.

Mati on teadusmees

Tema teadustöö valdkond on väga lai. Sinna kuulub praktiliselt kogu energeetika. Eriline huvi on tal olnud uute põhimõtete ja matemaatiliste mudelite väljatöötamise vastu energiasüsteemide optimeerimiseks ja juhtimiseks mit-tetäieliku info tingimustes.

Mati on kirjamees

Tal on üle 80 publikatsiooni, nende hulgas mitmed monograafiad, tema töid on trükitud Tallinnast Singapurini ja Irkutskist Indiani.

Mati on organisator

Ta on olnud 17 viimast aastat (kateedri juhataja ja) instituudi direktor. Lisaks on ta energeetika ja elektrotehnika doktorinõukogude liige, energiatehnika õrpevaldkonna nõukogu esimees, TTÜ nõukogu asepiiker, AS Elpeci juhatause esimees, RE Eesti Energia haldusnõukogu liige, energiaseaduse ja paljude muude tööühmade liige jne.

Mati on laulumees

Ta on laulnud isegi kutselises laulukooris.

Mati on abikaasa, isa ja vanaisa

Koos oma võluva abikaasaga on ta üles kasvatanud kaks tublit tütar ning sirgumas on juba kolmaski põlv.

Kõike, mida prof Mati Valdma on teinud, seda on ta teinud hästi. Tema töid on tunnustatud mitmete stipendiumite, medalite ja aukirjadega, ta on võitnud nii üliõpilaste, kolleegide kui ka kogu meie energeetikaüldsuse lugupidamise ja austuse.

Soovime juubilarile jõudu, teravat mõistust, vahedat sulge ja head tervist veel paljudeks aastateks!

Kolleegid elektroenergeetika instituudist

Mehaanikateaduskonna diplomandid!

Tallinnast 83 km kaugusel Järvakandi alevis asub ja töötab vanade tootmistraditsioonidega maailma suurima klaas- ja plasttaara OWENS-ILLINOISI tehasketti kuuluv AS Järvakandi Klaas. Seoses tootmise kahekordistamisega vajab aktsiaselts kohe ja kiiresti mehaanikainsenere. Nõutakse kõike, mida ühelt tänapäeva kõrgkoolilõpetajalt ikka nõutakse, pakutakse aga palka 7000 EEK kuus, täiendõpet Soomes, häid elamistingimusi ja soodsaid erialase karjääri võimalusi.

Pakutus veendumiseks kutsub nimetatud aktsiaselts mehaanikateaduskonna diplomande 27. novembril väljasõidule kohapeale Järvakanti. Neid, kes soovivad olukorraga tutvuma tulla, kutsume kella 12ks TTÜ peahoone ette. Teretulnud on ka õppejõud! Õhtuks tagasi! Asjahuvilistel registreeruda BEST-Estonias III-122, telefon 620 36 25.